NORAKSTS
Lieta Nr.42510807
(A2748-08/19)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 17.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis V.Vazdiķis,

piedaloties atbildētāja Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes Komunālā departamenta pārstāvim Evijai Hmeļevskai – Lagzdiņai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu pēc *J.A.* pieteikuma par Rīgas domes Komunālā departamenta 2007.gada 14.marta lēmuma atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Rīgas domes Komunālajam departamentam izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar ko atjaunotu viņu un viņa ģimenes locekļus 12.reģistrā pašvaldības palīdzībai dzīvokļu jautājuma risināšanai.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas domes Komunālā departamenta direktora vietnieks 2007.gada 15.maijā pieņēmis lēmumu Nr.DK-07-8450-ap (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru atstāts negrozīts Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisijas personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra 2007.gada 14.marta lēmums (protokols Nr.10), kurš pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[1.1] Saskaņā ar Rīgas domes Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisijas 1999.gada 6.augusta lēmumu (protokols Nr.29, 10.3.2.punkts) apvienoti dzīvokļi Nr.2 un Nr.3 Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā. Apvienotajam dzīvoklim saglabāts Nr.2.

[1.2] Šobrīd *J.A.* ģimene lieto privatizētu dēla *A.A.* īpašumā esošu dzīvokli Nr.2 Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā, 43,96 kvadrātmetru platībā. Tādējādi ģimene vairs neīrē, bet lieto savā īpašumā esošu dzīvojamo telpu – dzīvokli Nr.2 Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā. Līdz ar to ir zuduši apstākļi, kuri bija par pamatu *J.A.* ģimenes reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā.

[2] 2007.gada 28.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *J.A.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums, kurš pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Nams, kurā pieteicējs ar ģimeni dzīvo vairākus gadu desmitus ir bijis un arī šobrīd atrodas avārijas stāvoklī. Ēka nekad nav bijusi būvēta kā pastāvīga būve ar nopietniem pamatiem. Ēku speciālisti vienmēr ir uzskatījuši par pagaidu būvi. Līdz ar to pieteicējs uzskata, ka Rīgas dome nododot šo ēku privatizācijai ir atbrīvojusi sevi no pienākuma rūpēties par avārijas stāvoklī esošu namīpašumu, līdz ar ko ir apšaubāma šādas privatizācijas likumība.

[2.2] 2006.gada 19.septembrī minētā nama 5.dzīvoklī notikušā ugunsgrēka dzēšanas laikā nams tika saliets ar ūdeni, kā rezultātā pieteicēja dzīvoklī ir atdalījies griestu apmetums un bojāti starpstāvu pārsegumi. Ēka draud sabrukt un nogalināt tajā esošos iemītniekus.

[2.3] 2007.gada 14.marta lēmums ir tikai formāls, informatīva un aprakstoša rakstura, kas nesatur nekādus juridiski pamatotus motīvus (izņemot normatīvo aktu formālu uzskaitījumu). Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldes darbinieki nav

apsekojuši situāciju dabā, nav iedziļinājušies problēmas būtībā, izrādījuši formālu attieksmi pret pieteicēju.

[3] 2007.gada 11.jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts Rīgas domes Komunālā departamenta (turpmāk arī – atbildētājs) paskaidrojums, kurš pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Pašvaldības autonomās tiesības un pienākumi sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļu jautājumu risināšanā noteiktas likuma „Par pašvaldībām" 15.panta 9.punktā. Savukārt likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā" un Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama pašvaldības palīdzība dzīvokļa jautājuma risināšanā, reģistrācijas un pašvaldības palīdzības sniegšanas kārtība" noteikts personu loks un kārtība, kādā var pretendēt uz pašvaldības palīdzību.

[3.2] Laikā, kad sākotnēji tika iesniegts iesniegums uzņemt pieteicēju un viņa ģimeni palīdzības rindā (12.reģistrs), pieteicējs īrēja pašvaldībai piederošas dzīvojamās telpas. Tā kā pieteicējs vairs neīrē pašvaldības vai privātīpašumā esošu dzīvojamo telpu, tad persona ir izslēdzama no palīdzības reģistra, jo zuduši apstākļi, kas bijuši par pamatu šīs personas iekļaušanai palīdzības reģistrā.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs nebija ieradies. Tiesai nav ticis savlaicīgi paziņots par pieteicēja neierašanās iemeslu. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmajai daļai tiesa var sākt lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 268. vai 269.pantu nav pamats to atlikt. Tiesa nolēma izskatīt lietu bez pieteicēja piedalīšanās.

Atbildētāja pārstāvis pieteikumu neatzina pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumos tiesai ietvertajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[6] Lietā konstatēti šādi faktiskie apstākļi:

[6.1]1988.gada 22.decembrī *I.A.* izsniegta dzīvesvietas izziņa Nr.412 *(lietas 22. lapa)*, kurā norādīts, ka dzīvoklis Nr.2, Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā neatbilst sanitārajām un tehniskajām normām.

[6.2] 1998.gada 28.maijā *I.A.* izsniegta dzīvesvietas izziņa *(lietas 23. lapa)*, kurā norādīts, ka dzīvoklis Nr.2, Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā neatbilst sanitāri tehniskajām prasībām.

[6.3] 2002.gada 17.oktobrī *J.A.* izsniegta dzīvesvietas izziņa Nr.1096 *(lietas 24. lapa)*, ka dzīvoklis Nr.2, Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā neatbilst sanitāri tehniskajām prasībām.

[6.4] 2003.gada 24.februārī *J.A.* izsniegta dzīvesvietas izziņa Nr.287 *(lietas 25. lapa)*, kurā norādīts, ka dzīvoklis Nr.2, Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā ir *A.A.* īpašumā un tajā dzīvo *A.A.*, *I.A.*, *M.A.* un *J.A.*.

[6.5] 2007.gada 14.martā Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisijas personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra nolēma (sēdes protokols Nr.10) izslēgt *J.A.* ar ģimeni no 12.reģistra *(lietas 8. lapa).*

[6.6] 2007.gada 19.martā Rīgas domes Komunāla departamenta Dzīvokļu pārvaldes Vispārējās kārtības reģistru nodaļa vēstulē Nr.DK-07-5354-ap *(lietas 7. lapa)* paziņojusi pieteicējam par izslēgšanu no palīdzības 12.reģistra.

[7] Vērtējot kopsakarā lietas materiālus tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka: 1) pieteicējs bijis reģistrēts 12.reģistrā pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļu jautājumu risināšanā pirms 2001.gada 31.decembra; 2) pieteicējam ir 4 cilvēku ģimene – divi bērni un bijusī sieva; 3) Lēmuma pieņemšanas brīdī pieteicēja 4 cilvēku ģimenei nav piešķirts trūcīgas ģimenes statuss; 4) pieteicēja dēls *A.A.* ir privatizējis dzīvokli Nr.2, Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā; 5) pieteicēja ģimene dzīvo *A.A.* piederošā dzīvoklī Nr.2, Zvaigžņu ielas 15.namā, Rīgā.

Lietā ir strīds par to, vai ir zuduši apstākļi, kuri bija par pamatu *J.A.* ģimenes reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā.

[8] Lēmums pamatots ar likuma „Par palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā" 10.panta pirmās daļas 2.punktu un Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība" 3.12.3 apakšpunktu.

[9] Pieteicējs palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanai reģistrēts 1989.gada 15.martā, pamatojoties uz Latvijas Padomju Sociālistiskās republikas Ministru padomes 1983.gada 23.decembra lēmuma Nr.722 „Nolikums par uzskaites kārtību personām, kurām nepieciešams uzlabot dzīvokļa apstākļus un dzīvojamās telpas piedāvāšanu Latvijas padomju Sociālistiskajā Republikā" *(lietas 42. – 52.lapa)* 11.4.punktu *(lietas 55. lapa),* kurš noteic ka par personām, kurām nepieciešama dzīvokļu apstākļu uzlabošana atzīst pilsoņus, kuri dzīvo mājā (dzīvojamajā telpā), kura neatbilst noteiktajām sanitāri tehniskajām prasībām.

Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība", uz kuru pamata pašlaik Rīgā personas tiek reģistrētas 12.reģistrā palīdzības saņemšanai, 2.14.punkts nosaka, ka 12.reģistrā pašvaldības lietojumā esošas dzīvojamās telpas īrēšanai vispārējā kārtībā reģistrē: 1) personas, kuras līdz 2001.gada 31.decembrim saskaņā ar likumu "Par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" bija reģistrētas valsts un pašvaldības palīdzības dzīvokļa jautājuma risināšanā saņemšanai (2.14.1.punkts); 2) maznodrošinātas personas, kuras īrē vai arī lieto tādu tām piederošu dzīvojamo telpu, ka vienā istabā jādzīvo dažāda dzimuma personām (izņemot laulātos), kas vecākas par deviņiem gadiem, vai kuru īrētā dzīvojamā telpa saskaņā Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisijas atzinumu nav piemērota dzīvošanai, ja turklāt: tās audzina bērnu invalīdu; ģimenē visi pilngadīgie ģimenes locekļi ir pensionāri vai invalīdi; tās ir atsevišķi dzīvojošas pensijas vecuma personas, kurām nav apgādnieku; tie ir atsevišķi dzīvojoši invalīdi, kuriem nav apgādnieku; ar atsevišķu istabu nav nodrošināta persona, kurai tā pienākas saskaņā ar noteikumu pielikumā minētās slimības raksturu (2.14.2.punkts un apakšpunkti); 3) maznodrošinātas personas, kuru ģimenē ir trīs vai vairāk kā trīs nepilngadīgi bērni, kuras īrē vai lieto tām piederošu dzīvojamo telpu (vienistabas dzīvokli vai vienu istabu) vai arī īrē (lieto) tādu dzīvojamo telpu, ka vienā istabā jādzīvo dažāda dzimuma personām (izņemot laulātos), kas vecākas par deviņiem gadiem, vai kuru īrētā dzīvojamā telpa saskaņā ar Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvojamā fonda tehniskā stāvokļa vērtēšanas komisijas atzinumu nav piemērota dzīvošanai (2.14.3.punkts).

Tātad, lai pieteicēju izslēgtu no 12.palīdzības reģistra, pašvaldībai bija jākonstatē, ka pieteicējs vairs nedzīvo sanitāri tehniskajām normām neatbilstošā dzīvojamā telpā.

Pašvaldībai bija arī jākonstatē, ka nepastāv arī neviens cits no Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība" 2.14 punktā minētajiem apstākļiem, lai pieteicējs paliktu reģistrēts 12.reģistrā.

[10] Administratīvā apgabaltiesa spriedumā līdzīgā lietā secinājusi, ka attiecībā uz personu, kura līdz 2001.gada 31.decembrim saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" bija reģistrēta valsts un pašvaldības palīdzības dzīvokļa jautājuma risināšanā saņemšanai, arī pēc šī datuma iespējams konstatēt to apstākļu zudumu, uz kuru pamata persona reģistrēta palīdzības saņemšanai. Šādu iespēju paredzēja Ministru kabineta 1993.gada 23.novembra noteikumu Nr.17 „Par kārtību, kādā reģistrējamas personas (ģimenes) dzīvokļa jautājumu risināšanai paredzētās valsts un pašvaldību palīdzības saņemšanai", kas bija spēkā līdz 2002.gada 1.janvārim, 15.3.punkts un to paredz arī kopš 2002.gada 1.janvāra spēkā esošā likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 10.panta pirmās daļas 2.punkts. Tātad, paredzot noteikumu Nr.6 2.14.1.apakšpunktā tiesības 12.reģistrā tikt reģistrētām personām, kuras bija reģistrētas palīdzības saņemšanai līdz 2001.gada 31.decembrim, šīs tiesības palikt minētajā reģistrā personai saglabājas tikai tik ilgi, cik ilgi pastāv apstākļi, uz kuru pamata persona reģistrēta palīdzības saņemšanai, ja vien nav iestājušies citi apstākļi, kuru dēļ persona var palikt reģistrēta šajā reģistrā *(skat. Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 25.novembra spriedumu lietā Nr.A42465706, punktu [10])*.

[11] Kā jau tiesa iepriekš konstatēja *(skat. punktu [7])* lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ģimene dzīvo pieteicēja dēlam *A.A.* piederošā dzīvoklī Nr.2, Zvaigžņu ielas 15.namā (turpmāk arī – Dzīvoklis).

Saskaņā ar likuma „Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 13.panta pirmo daļu ikvienu dzīvokli, par kura lietošanu noslēgts dzīvojamās telpas īres līgums, piedāvā privatizēt šā dzīvokļa īrniekam un viņa ģimenes locekļiem. Saskaņā ar šā panta otrās daļas 1.punktu dzīvokļa īrnieks un viņa ģimenes locekļi noslēdz vienošanos par to, kurš vai kuri no viņiem dzīvokli privatizēs.

No lietas materiāliem secināms, ka pieteicēja dēls *A.A.* ir izmantojis likumā paredzētās tiesības un Dzīvokli privatizējis līdz 2003.gada 24.februārim *(lietas 25.lapa)*, kā arī tas, ka privatizācijas procesā pieteicējs ir piekritis Dzīvokļa privatizācijai uz *A.A.* vārda. Tādējādi kaut arī Dzīvoklī pēc tā privatizācijas turpina dzīvot tās pašas personas, kuras tur dzīvoja pirms Dzīvokļa privatizācijas, šīs personas dzīvoklī turpina dzīvot nevis uz īres līguma pamata, bet gan tāpēc, ka ir Dzīvokļa īpašnieka ģimenes locekļi.

[12] Pieteicējs pieteikumā norādījis, ka Dzīvoklis ir neatbilstošs sanitāri tehniskajām normām.

Kā secināms no lietas materiāliem: 1) Dzīvoklis ir privatizēts – respektīvi, pieteicēja dēla *A.A.* privātīpašums; 2) privatizācija ir brīvprātīgs atsavināšanas process, kura gaitā pašvaldība tika izteikusi privatizācijas ierosinājumu savukārt *A.A.* šo ierosinājumu ir pieņēmis, iegūstot īpašumā Dzīvokli un samaksājot (naudā vai privatizācijas sertifikātos) par to noteiktu cenu; 3) rūpes un izdevumi par sava īpašuma, tajā skaitā arī Dzīvokļa, uzturēšanu atbilstošā kārtībā no īpašuma iegūšanas brīža gulstas uz pašu Dzīvokļa īpašnieku. Papildus tam minams, ka pieteicējs nav iesniedzis, sākotnēji iestādē un vēlāk tiesā, pierādījumus tam, ka Dzīvoklis (uz 2007.gada 14.martu un līdz tiesas sēdei) neatbilst sanitāri tehniskajām normām.

Pamatojoties uz minēto tiesa atzīst – atbildētājs pamatoti ir uzskatījis, ka zuduši apstākļi, kuri bija par pamatu *J.A.* ģimenes reģistrācijai palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai vispārējā kārtībā.

[13] Vērtējot pieteicēja apsvērumu, ka 2007.gada 14.marta lēmums ir tikai formāls, informatīva un aprakstoša rakstura, kas nesatur nekādus juridiski pamatotus motīvus (izņemot normatīvo aktu formālu uzskaitījumu), tiesa konstatē, ka minētais apsvērums nav pamatots jo ir pretrunā ar lietas faktiskajiem apstākļiem. Tiesas ieskatā konkrētais lēmums satur visas

Administratīvā procesa likuma 67.pantā norādītās sastāvdaļas, tajā ir ietverts pamatojums un norādītas piemērotās tiesību normas, spēkā stāšanās un pārsūdzēšanas kārtība.

[14] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka Rīgas domes Komunālā departamenta Dzīvokļu pārvaldes darbinieki nav apsekojuši situāciju dabā, nav iedziļinājušies problēmas būtībā, izrādījuši formālu attieksmi pret pieteicēju.

Tiesa konstatē, ka tiesību normas konkrētajā gadījumā nenosaka pašvaldības pienākumu un tiesības apsekot privātpersonām piederošus nekustamos īpašumus, lai konstatēto to atbilstību vai neatbilstību sanitāri tehniskajām normām.

Līdz ar to tiesa atzīst pieteicēja apsvērumu par nepamatotu.

[15] Izvērtējot lietas faktiskos apstākļus tiesa konstatē, ka uz pieteicēja izslēgšanas brīdi no 12.palīdzības reģistra nebija konstatējams neviens cits no Rīgas domes 2005.gada 12.jūlija saistošo noteikumu Nr.6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtība" 2.14.punktā minētajiem apstākļiem pieteicēja palikšanai 12.palīdzības reģistrā. Tiesai nav izdevies iegūt pierādījumus tam, ka pieteicējs būtu atzīts par maznodrošinātu personu.

Tādējādi tiesa nodibina, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv neviens no tiesību normās ietvertajiem kritērijiem, kuri dotu tiesības un uzliktu par pienākumu Rīgas domes Komunālā departamentam atjaunot pieteicēju 12.palīdzības reģistrā pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļu jautājuma risināšanā.

[16] Pastāvot nodibinātajiem apstākļiem tiesa secina, ka Lēmums ir pamatots un tiesisks, bet pieteikums noraidāms.

[17] Pamatojoties uz procesuālās ekonomijas principu tiesa nevērtē pārējos lietas materiālos ietvertos apsvērumus, jo tie nevar ietekmēt tiesas nolēmumu pēc būtības.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu un 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt *J.A.* pieteikumu par Rīgas domes Komunālā departamenta 2007.gada 14.marta lēmuma atcelšanu un pienākuma uzlikšanu Rīgas domes Komunālajam departamentam izdot labvēlīgu administratīvo aktu, ar ko atjaunotu viņu un viņa ģimenes locekļus 12.reģistrā pašvaldības palīdzībai dzīvokļu jautājuma risināšanai.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnesis (paraksts) V.Vazdiķis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis _____V.Vazdiķis
Rīgā, 2009.gada 17.februārī